

Dosežki na področju nasledstva po nekdanji SFRJ v 2015 in načrti za 2016

Vlada RS se je na 74. seji, ki je potekala 11. februarja 2016, seznanila s poročilom Visoke predstavnice RS za nasledstvo za leto 2015. Visoka predstavnica RS za nasledstvo skrbi za izvrševanje Sporazuma o vprašanih nasledstva (Sporazum) v RS in s tem v zvezi predstavlja in zastopa stališča. Pri svojem delu sodeluje s Skladom RS za nasledstvo ter drugimi državnimi organi in institucijami, v katerih pristojnost sodijo posamezna vprašanja izvajanja Sporazuma. Za implementacijo posameznih prilog Sporazuma je Vlada RS ustanovila odbore kot delovne skupine, ki skrbijo za operativne zadeve, povezane z izvajanjem prilog Sporazuma.

Uresničevanje Sporazuma je ena izmed prednostnih nalog slovenske zunanje politike. Celovita uresničitev Sporazuma in rešitev odprtih nasledstvenih vprašanj je kot prednostno področje izpostavljena v **Deklaraciji o zunanji politiki RS**, ki jo je Državni zbor RS sprejel 10. junija 2015. Strategija poudarja, da je za prihodnje dvostranske odnose z državami regije izrednega pomena dinamika in kakovost reševanja nasledstvenih vprašanj oziroma cilj dejanske in celovite uresničitve Sporazuma, saj gre pri tem za urejanje pomembnih medsebojnih pravnih razmerij in znatnih finančnih obveznosti po razpadu skupne države, pa tudi za politično odgovornost. Prav tako je celovito reševanje vprašanja Ljubljanske banke v okviru nasledstva ključno za odnose RS s Hrvaško.

Med ključne dogodke v letu 2015 štejemo 4. zasedanje **Stalnega skupnega odbora visokih predstavnikov** držav naslednic, ki se je po šestih letih zastoja, sestal novembra v Sarajevu. Visoki predstavniki so soglasno sprejeli 12 priporočil vladam, na podlagi katerih se bo reševanje nekaterih odprtih vprašanj lahko nadaljevalo hitreje in bolj učinkovito. Med drugim je RS na srečanju pozvala države naslednice k nadaljevanju pogajanj po 7. členu priloge C Sporazuma. Visoki predstavniki so potrdili čas in kraj naslednje seje Stalnega skupnega odbora. Ta naj bi potekal na Hrvaškem spomladi 2016. Sprejeta priporočila predstavljajo trdno podlago za načrtovane aktivnosti v letu 2016.

V sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve in Narodno galerijo je bila med majem in oktobrom 2015 v Narodni galeriji na ogled razstava **Vrnitev ambasadorjev umetnosti**. Gre za razstavo izbranih umetniških del 34 slovenskih avtorjev, ki so nekoč krasila diplomatska in konzularna predstavništva nekdanje SFRJ v tujini, in je rezultat večletnih prizadevanj za vrnitev tega dela kulturne dediščine, ki temelji na Sporazumu.

V središču aktivnosti visoke predstavnice v letu 2015 je bilo tudi **izvrševanje pilotne sodbe ESČP v zadevi Ališić**. Visoka predstavnica je v implementacijo vključena kot vodja skupine pravnih strokovnjakov in kot članica Strokovne medresorske delovne skupine za implementacijo. Udeleževala se je srečanj Odbora ministrskih namestnikov Sveta Evrope v Strasbourgu in bila aktivno vključena v pripravo gradiva s tega področja, vključno s poročili za Vlado RS.

Visoka predstavnica se je v februarju 2015 udeležila **skupne seje slovenske in srbske vlade**. Zasedanje je bilo z vidika nasledstva uspešno, saj so predsednika vlad in ministri posvetili nasledstvu precej pozornosti. Zavzeli so se za pospešitev procesa delitve diplomatsko – konzularnih predstavništev, za dostop do arhiva Narodne banke Jugoslavije, za spoštovanje mednarodnih sporazumov, sodelovanje pri izvrševanju sodbe ESČP v zadevi Ališić in drugo.

Prednostne naloge in dogodki v letu 2016

V 2016 bodo med prioritetskimi področji nasledstva **slovenska kulturna dediščina**, prevzem **mednarodnih pogodb**, ki se nanašajo izključno na ozemlje Slovenije, pomoč slovenskim podjetjem, ki se v postopkih na srbskih sodiščih soočajo s **težavami pri vračanju podržavljenega premoženja**, nadaljeval pa se bo tudi projekt **digitalizacije skupnih arhivov SFRJ**.

Z delitvijo nepremičnin SFRJ v tujini leta 2012 je bilo RS dodeljenih **6 nepremičnin**: vila v Brasilii, generalni konzulat SFRJ v Sao Paulu, veleposlaništvo SFRJ v Rabatu, veleposlaništvo in rezidenca SFRJ v Dar es Salaamu ter rezidenca SFRJ v Bamaku. Za prevzem teh nepremičnin s strani RS je potrebna potrditev datumov primopredaj na zasedanju skupnega odbora držav naslednic. V primeru realizacije takšnega dogovora med državami naslednicami si bo RS v 2016 prizadevala za prevzem teh nepremičnine od Srbije.

Sklad RS za nasledstvo je 1.12.2015 pričel sprejemati zahteve za verifikacijo neizplačanih **starih deviznih vlog varčevalcev Ljubljanske banke** iz Glavne podružnice Zagreb in Glavne podružnice Sarajevo. V skladu z zakonom o načinu izvršitve sodbe ESČP v zadevi Ališić bodo upravičenci zahteve lahko vlagali do 31.12.2017. V 2016 se bodo aktivnosti visoke predstavnice nanašale na nadaljevanje izvrševanja sodbe v zadevi Ališić s poudarkom na zagotavljanju podatkov nekdanje podružnice LB v Sarajevu, brez katerih je izvršitev sodbe ESČP za varčevalce podružnice v Sarajevu nemogoča.

Osrednji dogodek v 2016, ki bo v prvi vrsti namenjen javnosti, bo **konferenca ob 15. obletnici sklenitve Sporazuma o vprašanjih**. Konferenca bo potekala junija v so organizaciji Ministrstva za zunanje zadeve in Državnega zbora ter bo ponudila razpravo uglednih tujih in domačih sogovornikov o pomenu Sporazuma z današnje perspektive. Posebna pozornost bo namenjena pozitivnim vidikom nasledstva, ki jih želimo ilustrirati tudi s prikazom Sloveniji vrnjenega premoženja v poldrugem desetletju.